

Dosarul nr. 2ac-235/22
2-22121612-01-2cc-25102022

ÎNCHEIERE

9 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Soroca, sediul Central și Curtea de Apel Bălți, la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Egoreni, raionul Soroca privind contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 2 iunie 2022 Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus în Judecătoria Soroca, sediul Central acțiune de contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Egoreni, raionul Soroca, solicitând anularea deciziei nr. 14/7 din 23 martie 2022 modificată prin decizia nr. 15/3 din 20 mai 2022 a Consiliului sătesc Egoreni „Cu privire la actualizarea contractelor de arendă existente”.

Prin încheierea din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cauza de contencios administrativ enunțată a fost strămutată, după competență materială, spre judecare la Curtea de Apel Bălți, pe motiv că actul administrativ contestat este unul normativ.

Prin încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost suspendat procesul și prezentat dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că competentă să examineze prezenta acțiune de contencios administrativ este Judecătoria Soroca, sediul Central, unde urmează a fi remisă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se

soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Soroca, sediul Central și Curtea de Apel Bălți urmează de stabilit dacă obiectul acțiunii în contencios administrativ – decizia nr. 14/7 din 23 martie 2022 a Consiliului sătesc Egoreni „Cu privire la actualizarea contractelor de arendă existente”, prin care a fost luat act de raportul prezentat, referitor la necesitatea reînnoirii și actualizării contractelor de arendă existente pentru terenurile utilizate la extragerea zăcămintelor de piatră din teritoriu (cariere), stabilindu-se plata anuală de arendă a terenurilor în mărime de 2% din prețul normativ al pământului, în conformitate cu suprafețele arendate și care se solicită a fi anulată, este un act administrativ individual sau un act administrativ normativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea

Articolul 10 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade successive.

Conform art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Totodată, în sensul art. (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, act normativ reprezintă un act juridic adoptat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

Iar potrivit art. 4 din aceeași lege, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că diferențierea între actele administrative normative și actele administrative individuale se realizează, atât în funcție de obiectul lor, cât și în raport de criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

Astfel, actele normative sunt acea categorie de acte juridice care conțin o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, în timp ce actele individuale sunt acea categorie de acte care urmăresc stabilizarea unei situații juridice precise în raport cu un număr relativ restrâns și determinat de subiecți de drept.

În speță, actul administrativ contestat, prin care a fost stabilit plata anuală de arendă a terenurilor pentru deținătorii de terenuri, în temeiul contractelor de arendă, utilizate la extragerea zăcămintelor stabilește expres cercul persoanelor pentru care produce efecte juridice, nu se aplică unui număr nedeterminat de situații identice, ci indică expres cazurile și situațiile concrete de aplicare a acestuia, fapt ce rezultă expres din conținutul acestui act.

Cu alte cuvinte, decizia nr. 14/7 din 23 martie 2022 a Consiliului sătesc Egoreni „Cu privire la actualizarea contractelor de arendă existente” nu prevede reglementări de principiu și nu are o aplicabilitate generală, nu se adresează și nu produce efecte erga omnes, ci urmărește stabilizarea unei situații juridice precise în favoarea unui număr restrâns și bine definit de subiecte de drept, la caz fiind vorba despre persoanele care deja au încheiate contracte de arendă și nu față de toate entitățile/persoanele aflate pe teritoriul autorității publice sau independent de aceasta.

Prin urmare, la caz, sunt opozabile prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, în sensul căroră, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ, or, decizia nr. 14/7 din 23 martie 2022 a Consiliului sătesc Egoreni „Cu privire la actualizarea contractelor de arendă existente” nu este un act normativ în sensul prevăzut de art. 12 din Codul administrativ, dar constituie un act administrativ individual.

În conformitate cu art. 196 din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază

teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

În atare circumstanțe se constată competența Judecătoriei Soroca, sediul Central, de a judeca cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Egoreni, raionul Soroca privind contestarea actului administrativ.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională și ținând cont de faptul că conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus-nominalizate a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

În conformitate cu art. 191 alin. (1), 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Soroca, sediul Central, la judecarea cauzei în contencios administrativ, la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Egoreni, raionul Soroca privind contestarea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Egoreni, raionul Soroca privind contestarea actului administrativ, se remite conform competenței spre examinare Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron